

In memoriam

Under året 1991 avled tre personer med nära anknytning till Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund, nämligen Edvin Gustavsson, Vaddö, Gunnar Hultgren, Uppsala och Alf Nordström, Lidingö. Dessutom ihågkommes Bengt Thordeman, Stockholm, som avled 1990.

EDVIN GUSTAVSSON

Upplands fornminnesförenings medaljör 1970 Edvin Gustavsson avled 1991 i en ålder av 91 år. Edvin Gustavsson var född på Vaddö och han blev Roslagen trogen i sin kulturhistoriska gärning. Han medarbetade under många år i Östhammars tidning men blev främst känd som en mycket kunnig hembygdsforskare och kulturhistorisk författare. Han publicerade ett stort antal kulturhistoriska artiklar i dagspressen, tidskrifter, årsböcker och samlingsverk. Han har vidare bl a författat böckerna Roslagen under medeltiden, Roslagen under nyare tider, Vaddö sockens historia 1 o 2 samt Anteckningar om Vaddö.

GUNNAR HULTGREN

Ärkebiskop Gunnar Hultgren, som avled 1991 i en ålder av 89 år, var Upplands fornminnesförenings och hembygdsförbunds hedersledamot från 1965.

Redan under sin tid som komminister i Viksta och kyrkoherde i Björklinge blev Gunnar Hultgren fängslad av den uppländska konsten och kulturhistorien. Han har själv framhållit hur Bror Hjorths kyrkliga konst inspirerat honom.

Efter sin pensionering som ärkebiskop 1967 bosatte sig Gunnar Hultgren under sommarhalvåret i den kulturhistoriskt värdefulla prästgården i Skuttunge, som också fungerar som hembygdsmuseum. Han blev också ordförande i Stiftelsen Skuttunge prästgård.

Gunnar Hultgren engagerade sig starkt i den lokala hembygdsvården, vilket bl a manifesterades i de sk Skuttungeträffarna anordnade vid prästgården vid Trefaldighetstiden i början av juni. Gunnar Hultgren samlade och arbetade också ett omfattande kulturhistoriskt material kring prästgårdens historia och nedlade ett stort arbete på vården av gårdsmiljön.

ALF NORDSTRÖM

F länsantikvarien Alf Nordström, hedersledamot 1982, avled 1991 i en ålder av 76 år. Han var född i Hudiksvall. Efter studentexamen vid Sigtuna humanistiska läroverk utbildade han sig först till teckningslärare vid Högre konstindustriella skolan i Stockholm. Efter universitetsstudier, avslutade med en fil lic-examen i etnologi, var han verksam som antikvarie vid Stockholms stadsmuseum och riksantikvarieämbetet. 1962 erhöll han den nyinrättade tjänsten som landsantikvarie i Stockholms län, varefter han vid kulturmiljövårdens omorganisation 1976 övergick till befattningen som länsantikvarie i samma län.

Med sitt starka engagemang kom Alf Nordström att personifiera kulturmiljövården i Stockholms län. Många kulturmiljöer har genom hans insatser räddats till eftervärlden. Främst bör här nämnas Vira bruk i Roslagskulla socken.

Vid sidan av sin tjänst utövade Alf Nordström ett framgångsrikt kulturhistoriskt författarskap. Hans Vägvisare till kulturen i Stockholms län, som utgavs i flera stora upplagor, har stått som förebild för liknande skrifter i andra län. Hans intressen var vidsträckta. Under 17 år var han en av landets främsta fotoskribenter med Dagens Nyheter som forum.

Bland hans många skrifter kan i övrigt nämnas Sorunda – en socken för sig, Mälarbygd och Roslag. Som vallonättling hade Alf Nordström ett särskilt in-

tesse för järnets miljöer. Uttryck för detta är skrifterna Vira bruk och Bergsmän och brukspatroner.

BENGT THORDEMAN

F riksantikvarien Bengt Thordeman som 1961 utsågs till Upplands fornminnesförenings hedersledamot avled 1990 i en ålder av 98 år.

Bengt Thordeman var född upplänning i Ununge i Stockholms län. Han disputerade 1921 och var verksam som docent i konsthistoria med medeltidsarkeologi vid Uppsala universitet 1920–26. Efter att ha tjänstgjort vid bl a Statens historiska museum och Myntkabinettet utnämndes han 1952 till riksantikvarie och chef för Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museum.

Bengt Thordeman blev för en intresserad allmänhet kanske mest känd för de arkeologiska undersökningarna av det medeltida Alsnö hus på Adelsö i Mälaren, massgraven vid Korsbetningen i Visby, lämningarna efter Valdemar Atterdags slag mot gutarna 1361 samt undersökningarna av S:t Eriks relikier i Uppsala domkyrka.

Han publicerade och var redaktör för ett stort antal skrifter främst inom ämnena konsthistoria, arkeologi och numismatik. Under en period var han även sekreterare i Upplands fornminnesförening och redaktör för Upplands fornminnesförenings tidskrift.

Stig Rydh